

ЗМІСТ ГРАФІЧНО-ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Важливе місце в методиці навчання учнів графічного дизайну у позашкільних навчальних закладах належить змісту освіти. Це зумовлено тим, що досягнення основної мети та завдань навчання учнів графічного дизайну забезпечується перш за все її змістом. І саме зміст дизай-освіти у процесі навчання, виховання, розвитку та соціалізації учнів у позашкільних навчальних закладах має забезпечити їх високий рівень навчальних досягнень.

Традиційно позашкільна освіта орієнтована на особистісні потреби. Це зумовлено тим, що існує великий спектр освітніх послуг, які надаються в позашкільній освіті. Цінності, цілі, завдання, форми і методи позашкільної освіти дітей існують у вільному просторі освітніх галузей, видів і типів діяльності [1, 184].

Розкриваючи зміст навчального матеріалу з основ графічного дизайну, слід відзначити його особливості. Насамперед, зміст навчального матеріалу, яким повинні оволодіти учні під час графічно-проектної діяльності, буде складати систему знань, умінь, навичок і особистісних якостей, що дозволяють їм успішно вирішувати завдання щодо вибору, обґрунтування проекту, його якісного виконання, аналізу і реалізації кінцевого продукту.

Графічно-проектні знання – це результат процесу пізнання сутності, структури, способів, засобів і результатів творчої перетворювальної діяльності, що знайшли адекватне відображення у свідомості учнів у вигляді понять, суджень, уявлень, умовиводів і теорій.

Графічно-проектні уміння і навички – це засвоєні учнями способи творчо-перетворювальної, технічної діяльності на основі отриманих знань, відповідно до досягнутого рівня науково-технологічного прогресу.

Якості особистості можна визначити як потенційні або актуальні властивості людини, що формуються в учнів під час графічно-проектної діяльності і є необхідними для її успішного здійснення.

Отже, у структуру змісту графічно-проектної діяльності учнів позашкільних навчальних закладів входять графічно-проектні знання, уміння і навички особистості.

Зміст графічно-проектної діяльності учнів позашкільних навчальних закладів має складатися з таких етапів: організаційно-підготовчий, проектний, технологічний та заключний.

Всі ці етапи взаємопов'язані між собою і найефективніше розкривають послідовність розроблення та виконання проекту продукції графічного дизайну. На кожному етапі учнями здійснюється відповідна система послідовних дій у виконанні завдань з графічного дизайну, а педагог при цьому стає дійсно організатором цієї діяльності.

На організаційно-підготовчому етапі перед учнями постає важлива проблема вибору об'єкта проектування графічного дизайну, адже від цього залежить найбільшою мірою успіх подальшої роботи. На цьому етапі учні повинні вибрати і поставити перед собою проблему, усвідомити значення майбутнього продукту графічного дизайну як для самих себе, так і для суспільства в цілому, тобто визначитись у доцільності його виконання. Вся ця робота розпочинається з пошуку інформації, у тому числі з використанням Інтернету, наукових і періодичних видань. Завдання – зібрати якомога більше інформації з даного питання. На даному етапі учні здійснюють генерацію ідей, що є найважливішим елементом у графічно-проектній діяльності, адже саме тут відбувається інтелектуальне зростання і становлення особистості.

Наступним етапом є проектний етап, на якому учні складають ескіз-оригінал своєї найдосконалішої та найкращої конструкції, яка відповідає сучасним вимогам графічного дизайну, здійснюють підбір матеріалів та інструментів, визначають найдоцільнішу технологію виготовлення обраної конструкції, виконують економічні, естетично-функціональні дослідження.

Засобами діяльності виступають всі художні матеріали та інструменти, якими користуються учні при розробці проекту. Результатами діяльності учнів на цьому етапі є набуття нових знань, умінь і готові графічні проекти.

На технологічному етапі, учні виконують заплановані операції, здійснюють самоконтроль та оцінку якості виробу. Мета – якісне і правильне виконання трудової операції. Предмет діяльності – створений матеріальний продукт графічного дизайну, знання, вміння і навички. Засоби – художні матеріали та інструменти, з якими працює учень. Результат – набуття знань, умінь і навичок.

На заключному етапі здійснюється кінцевий контроль, порівняння і випробування проекту, порівнюють виготовлену конструкцію із запланованою. Якщо будуть знайдені недоліки та неполадки, намагаються їх усунути, аналізують проведену роботу, встановлюють, чи досягли учні своєї мети, який результат їхньої праці, здійснюють самооцінку спроектованого виробу. На цьому етапі учні захищають свій проект (виріб, план, модель) перед групою шляхом оформлення звітів, демонстрацією та відповідають на запитання. Тут учні встановлюють, чи досягають вони своєї мети, який результат їхньої праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Биковська О. В. Теоретико-методичні основи позашкільної освіти в Україні: [монографія] / О. В. Биковська. – К. : ІВЦ АЛКОН, 2006. – 356 с.
2. Закон України «Про позашкільну освіту» // Освіта України : нормативно-правові документи : зб. нормат. док. / голов. ред. В. Г. Кремень. – К. : Міленіум, 2001. – С. 229–251.
3. Програма профільного навчання для загальноосвітніх навчальних закладів з трудового навчання у 10-11-х класах «Графічний дизайн» / В. В. Вдовченко, Т. О. Божко, В. П. Тименко // Освіта і управління Т.10 – № 1. – 2007. – С. 129–160.